

Dojená kráva ohroženým druhem II.

Ve Slavětíně už padla fantastická hranice 10 000 kg mléka za laktaci

V předchozí části povídání o dojných krávách na našem okrese jsme došli do Slavětína, jedné z posledních oáz, ve které se chovu skotu daří a kde je chov na vzestupu. Zda zůstane zachován, nezáleží jen na samotném chovateli, ale v současnosti i na složitých a těžkých ekonomických podmínkách. Pro chov je podstatná cena mléka na trhu, a ta vytrvale klesá. Zatím není velká naděje, že se cena zvedne a výroba mléka přestane být ztrátová a nebude muset být dotována z jiných výrobních činností farmy.

Jen pro ilustraci uvedme průměrné ceny výkupní ceny mléka v České republice za poslední roky. V roce 2006 to bylo 7,66 Kč, v roce 2007 činila výkupní cena 8,14 Kč, v loňském roce dokonce 8,21 Kč. V prvním čtvrtletí letoš-

Slavětínský chov pana Leo Suchého se začal v ročenkách objevovat od roku 1992, kdy začínal na průměrné užitkovosti 3 684 kg mléka na krávu. Stádo bylo nevyrovnané a po plemenné skladbě zde sice základ tvořily červené straky, ale byly tu i kříženy s černostrakatým skotem a dalšími plemeny.

V té době se k nám dostalo plemeno Montbeliarde z oblasti Jura ve Francii a pro toto plemeno se rozhodli i ve Slavětíně. Namísto drahého nákupu šli cestou postupného překřížení stávající populace a dnes je zde prakticky čisté stádo tohoto plemene.

Tvrď práce s chovem přinesla své ovoce a užitkovost rostla doslova, jako z vody. V roce 1998 mělo stádo o 53 krávách průměrnou užitkovost 4 528 kg mléka. V roce 2000 se chov přehoupl přes pětitisícovou hranici na 5 329 kg mléka u 57 krav. Další hranice byla překročena v roce 2005, kdy 53 krav mělo průměrnou užitkovost 6 496 kg mléka a na uzávěrce za loňský rok stálo, že 60 krav má průměrnou užitkovost 6 940 kg mléka. Za 17 let práce se chov dostal v letošním roce na užitkovost 7 338 kg mléka u 57. krav. V současné době je ve stádě 61 kusů a devět krav nadojilo více

než 9 000 kg mléka za laktaci.

Tou nejlepší je kráva č. 106448/407, které právě v těchto dnech ukončila svou pátou laktaci a nadojila neuvěřitelných 10 291 kg mléka. O tom, že tato kráva je opravdu výbornou dojnici, svědčí to, že za svůj život vyprodukovala 41 200 kg mléka s průměrem 8 240 kg na laktaci. Škoda jen, že nemá jméno. Vzpomínám na doby, kdy jsem jezdil do Francie. Tam měla každá dojnice v chovu své jméno a pro chovatele byly jako členky jeho rodiny.

Pro chovatele se pořádaly četné přehlídky a výstavy. Cenami se chovatelé rádi chlubí a plaketami tam zdobí stěny stájí. Nejednou chovatel se pak nestyděl dát vítězné krávce – rekordmance prsu na čelo přímo na předváděcí a za velké potlesku. Tyto přehlídky a podpora chovatelů u nás hodně schází.

Nezbývá nic jiného, než statečnému Lukáši Suchému popřát hodně úspěchů v chovu a aby vydržel současnou dobu, která chovu nepřeje. Snad přijde doba, kdy i on bude sbírat zasloužená ocenění a svého chovu bude i nějaká matka býků a její synové do dostanou nejen do katalogů plemenařských firem.

Jaroslav Tošner

Kráva č. 106448/407 z chovu pana Suchého ve Slavětíně právě ukončila svou pátou laktaci, ve které nadojila 10 291 kg mléka.

V Galerii Emila Juliše vystavuje obrazy Vladislav Zadrobílek

Galerie Emila Juliše v Černčicích u Loun představí v polovině září fascinující osobnost – básníka, prozaika, nakladatele, hermetika, hudebníka (avantgardní skupina Žabí hlen) a malíře Vladislava Zadrobílka, majitele nakladatelství Trigon.

Zadrobílek (mj. pseudonym Vladimír Kuncitr a především D. Ž. Bor), se narodil roku 1932 v Praze. Životem procházel poněkud „hrabalovsky“, užil si profese zahradníka, sadáře, strojníka na čistírně plynu, kulísáka, svářeče, pracovníka v reklamě, elektrikáře, vychovatele, antikváře, restaurátora, knihaře, vydavatele samizdatu (soustředil se na Ladislava Klímu, Josefa Váchala, Vladimíra Boudníka, Vítězslava Nezvala). Proslul i jako organizátor; pro Galerii Hlavního města Prahy připravil v roce 1997 legendární olbřímí výstavu o hermetismu a alchymii OPUS MAGNUM, o dva roky později pak nemenší expozici mezinárodního formátu „František Antonín hrabě Špork, významný mecenáš barokní kultury v Čechách“.

Výtvarná a literární činnost V. Zadrobílka je ovlivněna především surrealismem a hermetismem (zde je důležité zdůraznit obor alchymie; je mimo mnoha dalších autorem knih O kameni filosofů, Alchymická tvrz, Zrcadlo alchymie, Abeceda stvoření, Obrazový atlas hermetismu, ...). Byl členem výtvarné skupiny Kroky. Spolupracoval mj. s Josefem Vylefem, Mikulášem Medkem, Janem Švankmajerem a členy Konfrontace II., Alešem Veselým, Andrejem „Nikolajem“ Stankovičem, Jiřím Daničkem, Karolem Sidonem, Lily Sekyřovou-Císařovskou, Vratislavem Brabencem, Michalem Rittsteinem a dalšími.

Výstava v Galerii Emila Juliše bude esenciálním výběrem ze dvou velkých výstav, které se konaly v roce 2006 v Praze a v letošním roce v Trutnově. Pro tuto příležitost Zadrobílek mnohé z obrazů, jež budou vystaveny, rekonstruoval, restauroval, barevně oživil, vyčistil či dokonce zcela přemaloval... Majitelé galerie P. R. Vejrážkovi se podařilo za velké podpory samotného autora

shromáždit jedinečnou kolekci obrazů, roztroušených převážně v soukromých sbírkách po celé republice.

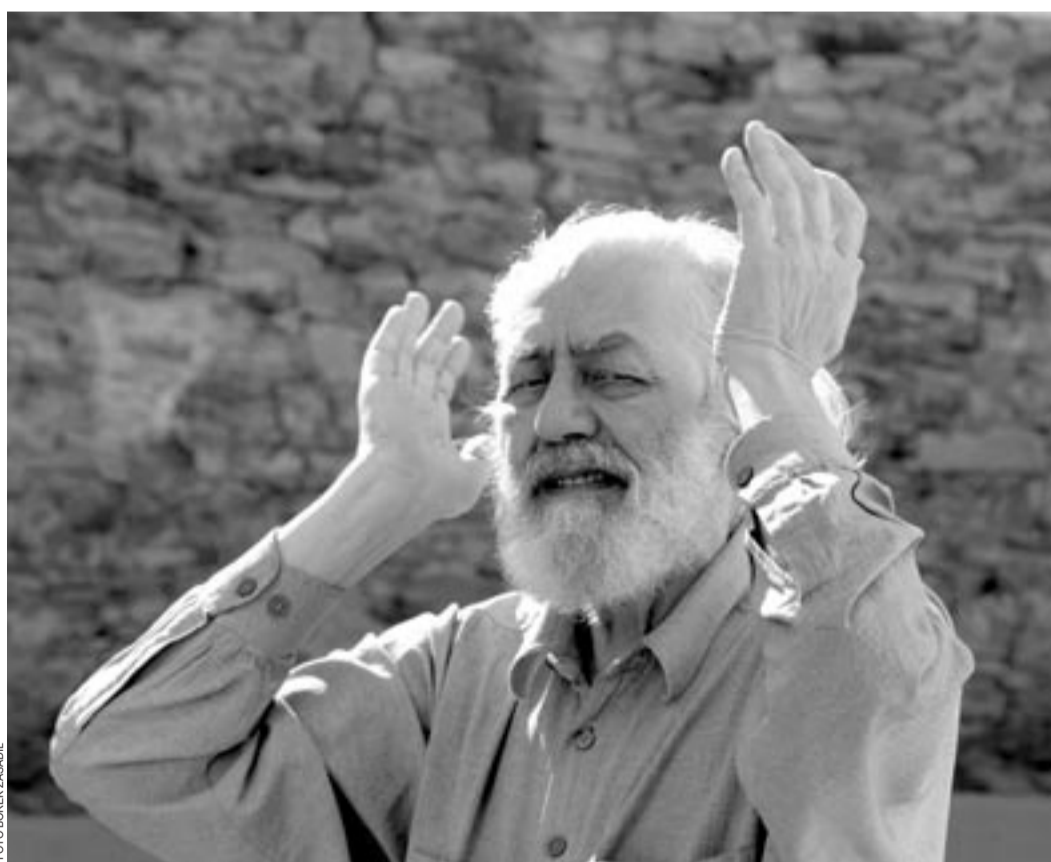
Součástí expozice bude i samizdatová produkce Trigonu v expresivních autorských uměleckých vazbách, jakož i novodobější bibliofilské skvosty, na nichž společně s V. Zadrobílkem spolupracovali přední čeští výtvarníci (např. V. Kokolia, V. Boštík, M. Rittstein, O. Zoubek, A. Šimotová, Jiří Kolář a mnozí další).

U příležitosti vernisáže bude vydána a pokřtěna celobarevná

publikace: Kam až došel, to tam našel / Cesta D. Ž. Bora od roku 1960 do roku 2009, zazní hudba skupiny Žabí hlen a kvídění bude rovněž modifikovaný soubor úžasných soch zimbabwského umělce Lazara Takawiry.

Výstava potrvá od 14. září do konce listopadu. Zhlédnout ji můžete po domluvě s galeristou P. R. Vejrážkou nebo dr. Marií Imbrovou. Kontaktní informace naleznete na stránkách www.vejrz.cz/gej, kde si můžete rovněž prohlédnout fotogalerie z již proběhlých akcí.

J. E. Germaister

Nakladatel, básník a malíř, prostě mág Vladislav Zadrobílek.

I pro vás jsou tu Štafetové klavihrátky

Pomozte rekordu, zahrajte na klavír skladbu nebo písničku

LOUNY (red) - Základní umělecká škola Louny oslavuje šedesátiny. Škola kulatě výročí průběžně oslavuje koncerty, výstavami a dalšími kulturními akcemi.

„Klavírní oddělení naší školy se rozhodlo, že si připraví na oslavu svých šedesátin něco mimořádného, chce se pokusit o zapsání rekordu ve hře na klavír do české knihy rekordů. Akce se jmenuje Štafetové klavihrátky,“ říká ředitelka školy Jindřiška Riedlová.

A cože se pod tímto názvem

skrývá? „Budeme společně hrát na klavír. Každý, kdo přijde a zahraje nějakou skladbu nebo písničku, je vítán. Princip celého hrání je v tom, že klavír musí stále znít, musí to být taková štafeta. Jednotliví hráči se budou u klavíru střídát, tak, aby se na něm stále smysluplně hrálo - buď

skladbu, které mají autora nebo písničky. Každý účastník obdrží účastnický list,“ přibližuje paní ředitelka.

Celá akce bude odstartována 18. září ve 12 hodin na školním dvoře, kde bude klavír i porota, která bude evidovat všechny účastníky, včetně hraných skladeb.

Výběr repertoáru je na každém účastníkovi. Každý zahraje jednu

skladbu a předává štafetu dalšímu účastníkovi, ale hrát může jednotlivce i vícekrát. Začátek akce je naplánován na poledne, konec stanoven není, takže kdo bude chtít vydržet až do konce - spacáky s sebou!

Štafetu zahájí Ing. Jan Kerner, starosta města Louny. Samozřejmě, že klavihrátce se zúčastní všichni žáci a učitelé školy z klavírního oddělení. Ale celá tato

cesta za zdravím

■ Přípravuje Lékárna Na Široké, ulice Kosmonautů 2303, Louny

☉ Fenykl a heřmánek

Dnes jsme si pro vás připravili dvě velmi známé bylinky, jejichž užití je vhodné nejen při nadýmání. Jsou to fenykl a heřmánek římský.

☉ Fenykl

Fenykl obecný je dvouletá bylina, která dorůstá výšky až 2 metry. Barva je hnědá až zelenohnědá, vůně kořená snádechem kafru, chuť silně kořenitá, nasládlá, po delší době mírně palčivá. Plodem je šedožlutá dvounažka s pěti žebírky. Fenykl je pěstovaná bylina, která má ráda teplé nepřímé suché podnebí, s dobrou, na živiny bohatou půdou. Svým výskytem přibližně sleduje oblasti pěstování vinné révy.

☉ Kdy a co sbíráme?

Sbíráme plod, který je nejhodnější ke sběru v srpnu z dvouleté byliny a to nejlépe ráno ještě za rosy. Hlavní účinnou látkou plodu je silice.

☉ Působí i při menstruačních potížích

Fenykl působí jako karmínativum a spasmolytikum (tlumí nadýmání a bolestivé křeče v trávicím ústrojí). Působí velmi dobře u malých dětí i dospělých. Pomáhá proti nadýmání a u kojenců i proti zvracení. V oblasti nadbříšku i podbříšku uvolňuje křeče, a pomáhá tak i při menstruačních potížích. Další obsažené látky ve fenyklu zlepšují vylučování trávicích šťáv a povzbuzují střevní peristaltiku. Dále fenykl podporuje vykašlávání hlenů a je mírně močopudný. Malý obsah látek, podobných ženským hormonům, má vliv na zvýšení tvorby mateřského mléka. Při zevním použití se silice vstřebává do pokožky, což má navíc značný desinfekční účinek. Fenyklový čaj je také výborným výplachovým prostředkem při očních

zánětech nebo při únavě namáhaných očí.

☉ Forma použití

Nejčastěji se fenykl používá ve formě čaje - 1 lžičku plodů rozdrtíme v hmoždíři a zalijeme jedním šálkem vroucí vody, necháme 10 minut louhovat a poté scedíme. Při nachlazení sladte medem. Kojencům dávejte pít asi 3-5 lžiček neslazeného fenyklového čaje před kojením.

☉ Heřmánek římský

Heřmánek římský je trvalka s vystoupavou lodyhou, dorůstající výšky kolem 20-25 cm. Terčové květy jsou žluté, okvětní lístky bílé až lehce narůžovělé. Květy od června až do začátku září. Heřmánek je pěstovaná bylina, která se nejčastěji pěstuje ve vinařských oblastech.

☉ Léčivé účinky

Účinky heřmánku římského se blíží účinkům heřmánku pravého, ale není zcela totožný. Účinněji než jeho pravý jmenovec působí při velké plynatosti, při nedostatku trávicích šťáv žaludku, případně i ve střevech. Uplatňuje se také při žlučníkových potížích. Celkově příznivě působí při menstruačních potížích spojených se spazmy (křeče). Dále ho podáváme při bakteriálních průjmech a při poruchách trávicího ústrojí. Také dobře léčí migrény a bolesti při zánětu nervů. Nejčastěji podáváme nálev, kterého se pije až 4x denně jeden šálek.

Více o heřmánku pravém a samozřejmě i další léčivce přístě.

Jana Davidová, farmaceutická asistentka

Vzácný druh české květeny v trávnících lounských parků

Loňského roku, v době velkého sucha, ale i letos svítla svými velkými květy na posečených trávnících zajímavá bobovitá rostlina, příbuzná všem známým štírovníkům – ledenec přímořský. Je zařazen k ohroženým druhům naší květeny, na Slovensku je z hlediska ohrožení hodnocen jako druh zranitelný.

Ledenec přímořský byl dříve uváděn pod systematickým jménem štírovník luštinatý.

Od štírovníků se liší jedním velkým žlutým květem, který leží při zemi na poléhavém stonku a tím uniká trávním sekačkám, ošetřujícím trsnaté plochy parčíků kolem lounského hřbitova, polikliniky, domova seniorů a bývalé budovy zrušeného okresního úřadu.

Rostlina je také zajímavá svými listy, které jsou trojčetné s velkými palisty, takže se zdá, že jsou to listy pětičetné. Na zmíněných listech lze sledovat zajímavé pohyby, kdy navečer se lístky vztýčují vzhůru, příkládají se k sobě, čímž zabráňují vyzářování tepla za chladnějších nocí.

Veliké, sivoře žluté květy se rozvíjejí od konce dubna, stojí většinou po jednom na koncích, úžlabních větévek a jsou podepřeny trojčetným listencem. Po odkvětu se vyvíjí dlouhý v průřezu čtyřboký lusk s klíčovými semeny. Opálení obstarává létající hmyz.

Původně to byla rostlina vlhkých luk, mnohdy se pěstovala i jako zemědělská rostlina, na Lounsku však nejčastěji dopro-

vázela slaná stanoviště kolem potoků a rybníků (zejména na Lenešicku a kolem Dobročky u Třtenu a byla proto řazena mezi tak zvané rostliny halofytní, které více rostou na pobřeží slaných mořských vod.

Z jižních oblastí Evropy známe také příbuzný dekorativnější druh – ledenec nachový, který můžeme také pěstovat na skalách. Půjdete-li na procházku kolem naší nemocnice, zastavte se nad žlutými květy ledence, připomínající květy nachu nebo hrachoru. Určitě jej tu nepřehlédnete.

Josef Houđa

oslava s pokusem vytvořit rekord je i pro širokou veřejnost.

„Proto prosíme všechny klavíristy, aby začali již pilně trénovat a přišli si s námi zahrát. Každý je vítán! Cvičte, odhodte trému a přijďte si s námi užít spoustu legrace, vytvořit rekord a hlavně oslavit naše šedesátiny!“ zve J. Riedlová.

Zaregistrovat se můžete kdykoli v budově Základní umě-

lecké školy v Lounech v budově Poděbradova 609 ve II. patře v klavírních třídách nebo elektronicky na adrese: zus@zuslouny.cz. Přihláška je ke stažení na internetových stránkách školy: www.zuslouny.cz. Přihlášený účastník bude zařazen do časového rozpisu celé akce. Tento rozpis bude předem zveřejněn ve škole a na internetových stránkách školy.